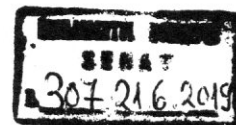

PRIM MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind decontarea de către statul român a procedurilor de repatriere a cetățenilor români decedați pe teritoriul Uniunii Europene*, inițiată de domnii deputați PMP Petru Movilă și Doru-Petrișor Coliu (**Bp. 156/2019**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare stabilirea ca statul român, la cererea familiei, să suporte cheltuielile de repatriere a cetățenilor români decedați pe teritoriul Uniunii Europene care au înregistrat venituri care nu depășesc contravaloarea salariului mediu net, raportat de Institutul Național de Statistică la momentul decesului.

Potrivit inițiativei legislative, în termen de 60 de zile de la publicarea în Monitorul Oficial, Ministerul Afacerilor Externe și Ministerul Afacerilor Interne vor redacta normele pentru punerea în aplicare a acestor prevederi.

II. Observații

1. În prezent, cadrul legislativ aplicabil repatrierii cetățenilor români decedați în străinătate prevede posibilitatea acoperirii cheltuielilor de repatriere de pe teritoriul statelor de reședință *"pentru care familia nu poate suporta costurile de repatriere și nu există posibilitatea înhumării sau incinerării în statul în care a survenit decesul"* (art. 15 alin (1) lit. b) din *Legea nr 198/2008 privind serviciile consulare pentru care se percep taxe și nivelul taxelor consulare la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, cu modificările și completările ulterioare*).

De asemenea, *Legea nr. 62/2019 privind activitatea consulară* prevede o serie de atribuții ale funcționarilor consulari în ceea ce privește asistența consulară referitoare la repatrierea cetățenilor români decedați în străinătate, prin eliberarea unor documente necesare în acest sens, precum și eventuale demersuri pe lângă autoritățile locale în același scop.

2. În practica internațională a statelor, inclusiv la nivelul Uniunii Europene, obligația de a suporta în mod necondiționat cheltuielile de repatriere a propriilor cetățeni decedați în străinătate nu intră, de regulă, în domeniul de responsabilitate al statului, excepția constituind-o cazul persoanelor trimise în misiune oficială pentru reprezentarea intereselor naționale, nu și în cazul celor care călătoresc pe cont propriu în afara frontierelor țării de origine.

Se consideră că statului nu i se pot transfera obligații decurgând din libera opțiune a persoanelor fizice, prin exercitarea dreptului la liberă circulație și la muncă în străinătate. Sistemul social modern plasează astfel de facilități, de regulă, în cadrul raporturilor de asigurare, fără a greva bugetul public.

În situația în care nu s-a încheiat un asemenea contract de asigurare, iar familiile îndoliate nu beneficiază de mijloacele necesare repatrierii rămășițelor pământești, cel puțin în statele membre ale Uniunii Europene, reglementările în vigoare garantează respectul cuvenit defunctului, prevăzând posibilitatea înhumării sau incinerării pe plan local.

De altfel, niciun stat membru al Uniunii Europene nu acoperă cheltuielile de repatriere ale cetățenilor proprii decedați în străinătate, cu anumite excepții în situațiile de criză consulară, așa cum procedează și România.

Astfel, în situații de criză majoră, care au afectat viața sau integritatea fizică a unui număr semnificativ de cetățeni români, Ministerul Afacerilor Externe a intervenit cu promptitudine, prin demersuri multiple și consistente pentru gestionarea situațiilor respective, asigurând, după caz, cu sprijinul Ministerului Apărării Naționale și Ministerului Sănătății, inclusiv repatrierea trupurilor neînsuflețite ale conaționalilor decedați în astfel de evenimente tragice (precum atentatul de la In Amenas/Algeria, accidente rutiere de proporții din Muntenegru, Ungaria, Franța, repatrierea victimelor incendiului din clubul „Colectiv” din București care au decedat ulterior transferului în alte state și altele).

3. Apreciem că promovarea inițiativei legislative conduce la o discriminare evidentă între cetățenii români care au decedat pe teritoriul României sau în alte țări decât cele ale Uniunii Europene și cei decedați pe teritoriul Uniunii Europene.

Astfel, instituirea oricărei forme de ajutor social trebuie să se fundamenteze pe contribuția directă la bugetul public al asigurărilor sociale, condiție care nu

este îndeplinită în majoritatea covârșitoare a cazurilor persoanelor stabilite în străinătate.

Prin alocarea unor fonduri publice în scopul avut în vedere se poate ajunge la situații inechitabile în raport cu cetățenii români domiciliați în țară, situații ce încalcă *principiul solidarității sociale*.

Astfel, cetățenii români care locuiesc în țară nu beneficiază de sprijin financiar din partea statului pentru transporturi funerare în interiorul teritoriului României, deși contribuie nemijlocit la bugetul public al asigurărilor sociale. În schimb, cetățenii români din străinătate ar urma să beneficieze de finanțare din fonduri publice pentru același tip de serviciu funerar, fără a fi, de regulă, contribuabili la bugetul de stat.

4. Considerăm că aplicarea prevederilor propunerii legislative generează un impact financiar asupra cheltuielilor bugetului de stat, care nu este cuantificat în *Expunerea de motive* și pentru care nu sunt prevăzute sursele de acoperire.

Întrucât implementarea măsurilor propuse conduce la creșterea cheltuielilor bugetare cu impact negativ asupra bugetului de stat, se impune respectarea prevederilor art.15 din *Legea nr.500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare*, privind elaborarea fișei financiare, estimarea majorării cheltuielilor și identificarea măsurilor avute în vedere pentru acoperirea acestora, astfel încât măsurile propuse să se încadreze în prevederile bugetare aprobate și în plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.

Din punctul de vedere al grevării bugetului de stat, considerăm că ar trebui avute în vedere următoarele elemente:

În condițiile garantării și exercitării în mod neîngrădit a dreptului la liberă circulație, se poate estima că între trei și patru milioane de cetățeni români și-au stabilit domiciliul sau reședința în străinătate. În anumite perioade ale anului (sezonul estival, lunile de iarnă, zilele libere ocazionate de sărbătorile importante din România sau pe durata desfășurării unor evenimente publice de anvergură în alte state), prezența românească în afara granițelor țării se amplifică semnificativ prin numărul considerabil al cetățenilor români ce călătoresc în străinătate ca turiști, în vizită sau în alt scop temporar.

Potrivit datelor statistice furnizate de Direcția pentru Evidența Persoanelor și Administrarea Bazelor de Date din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, instituție care centralizează actele de stare civilă întocmite de instituțiile române competente, inclusiv de misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României în străinătate, în ultimii ani s-a înregistrat o medie anuală de circa 2.500 de decese ale cetățenilor români în străinătate. Această cifră nu reflectă, însă, totalul deceselor cetățenilor români survenite în străinătate, întrucât, în numeroase

cazuri defuncții sunt înhumați sau incinerați în străinătate, iar familiile acestora nu solicită înscrierea certificatelor de deces străine în registrele de stare civilă române la misiunea diplomatică sau oficiul consular.

De altfel, rata deceselor înregistrată în ultimii ani în România (cca. 250.000 de decese anual, la o populație de maximum 20 de milioane de locuitori), raportată la dimensiunile comunității românești din străinătate specificate anterior (3 – 4 milioane de persoane), indică o cifră substanțial superioară, indiferent de structura demografică a diasporei.

Costul unui transport funerar către România se cifrează, de regulă, între 3.000 – 6.000 euro, în cazul în care decesul a survenit pe teritoriul statelor din Europa de Vest, ajungând însă și la 10.000 – 15.000 euro în cazul transporturilor din alte regiuni de pe mapamond, precum continentul american, Orientul Îndepărtat, Australia sau Noua Zeelandă.

Prin raportare la un cost mediu de 4.000 euro pentru repatrierea unei persoane decedate pe teritoriul Uniunii Europene, suportarea cheltuielilor aferente transporturilor funerare destinate repatrierii cetățenilor români decedați în străinătate ar urma să se cificeze la milioane sau chiar zeci de milioane de euro anual.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Viorica DĂNCILĂ

PRIM-MINISTRU

Domnului senator **Călin-Constantin-Anton POPESCU-TĂRICEANU**

Președintele Senatului